

Regelbunden tillsyn i Noretskolan

Förskoleklass

Grundskolan årskurs 1-9

Inledning

Skolinspektionen har granskat verksamheten i Mora kommun under våren 2009 och besökt Noretskolan den 10-11 februari 2009. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för den regelbundna tillsynen.

Tillsynen riktas mot tre huvudområden: **Kunskaper, Normer och värden** samt **Ledning och kvalitetsarbete**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (<http://www.skolinspektionen.se/sv/Tillsyn/>).

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs har kommunen och rektorn för skolan ansvar för att åtgärder vidtas. Åtgärderna ska redovisas till Skolinspektionen senast den 1 oktober 2009.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Underlag

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen och Noretskolan, dels den information som samlats in under besöket. I Noretskolan intervjuades rektorn, lärare och elever. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av Noretskolan

Tabell 1: Antal elever på Noretskolan

Noretskolan	Antal elever
Förskoleklass	34
Grundskola	451

Källa: Skolans uppgift, februari 2009

Noretskolan är en grundskola ca 3 km utanför Mora med årskurs F-9. I skolan finns även två särskilda undervisningsgrupper, Lotsen och Lyftet samt ett fritidshem.

Tillsynen av Noretskolan innefattar förskoleklass och grundskola. Kommunens ansvarstagande för skolbarnsomsorgen beskrivs i separat rapport.

Verksamheten är organiserad i 5 arbetslag, ett lag omfattande förskoleklass till och med årskurs 3A, ett omfattande förskoleklass till och med 3B samt årskurs 4-6, årskurs 7-9 (Nord) och årskurs 7-9 (Syd).

Rektorn arbetar heltid i skolan och har till sin hjälp en intendent på heltid som ansvarar för schemaläggning, ekonomi samt övergripande arbetsuppgifter tillsammans med rektorn.

Bedömningar

Motiveringsrutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. I detta material används begreppet styrdokument som en samlande beteckning för relevanta författningar och allmänna råd.

Kunskaper

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans kunskapsresultat och arbetet för att ge eleverna möjlighet att nå de nationella målen för lärandet uttryckta i läroplan och kursplaner. Vidare granskas vilka förutsättningar skolan ger eleverna att nå målen.

1.1 Kunskapsresultat

Tabell 2: Resultat för elever i årskurs 9

	Noretskolan					Samtliga skolor i kommunen ¹	Kommun-grupp ²	Riket ³
	2004	2005	2006	2007	2008	2008	2008	2008
Genomsnittligt meritvärde	227,8	211,9	223,1	212,9	209,1	210,0	201,7	209,3
Andel (%) som nått målen i samtliga ämnen	90	82	67	88	80	80	74	77
Andel (%) behöriga till nationellt program	95	94	94	96	91	90	87	89

Källa: Skolverkets officiella statistik

¹ Uppgifter baserade på samtliga huvudmän i kommunen

² Uppgifter baserade på samtliga huvudmän i kommungruppen.

³ Uppgifter baserade på samtliga huvudmän i riket

Kommentar och bedömning:

När det gäller de nationella ämnesproven i årskurs 5 visar skolans egen statistik att 76 respektive 86 procent av eleverna i skolans två klasser nådde målen i svenska, 71 respektive 72 procent nådde målen i engelska och 82 respektive 93 procent nådde målen i matematik. Jämfört med tidigare år visar resultaten på en viss förbättring från år 2006 men samtidigt en liten nedgång från 2007. Noretskolan saknar uppgifter om hur stor andel av eleverna i årskurs 5 som nått kursplanernas mål i alla ämnen. Detta bedöms under avsnitt 3.4.1.

Av tabell 2 framgår att meritvärdet 2008 var 209,1 poäng vilket ligger på samma nivå som i riket. Andelen behöriga till nationella program på gymnasieskolan var 91 procent vilket ligger högre än snittet i riket och även snittet i kommunen. Resultaten har dock gått ned något sedan 2007. Resultaten i de olika ämnena analyseras inte på skolövergripande nivå och inte heller det faktum att det finns skillnader i betyg mellan exempelvis pojkar och flickor och även mellan ämnena. Se vidare avsnitt 3.4.1.

Sammanfattningsvis bedömer Skolinspektionen att det är viktigt att skolan påbörjar sitt arbete med att vidta åtgärder för att förbättra elevernas kunskapsresultat ytterligare samt att diskussioner och analyser kring resultaten initieras.

1.2 Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultat**Bedömningspunkter****1.2.1 Lärarna följer fortlöpande upp elevernas kunskapsutveckling och resultat i alla ämnen i förhållande till styrdokumentens krav.**

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

I 2 kap. 6 § grundskoleförordningen anges att det för varje ämne finns en kursplan innehållande både de mål som undervisningen ska sträva mot och de mål som eleverna ska ha uppnått efter femte och nionde skolåret. I kursplanerna för svenska, svenska som andraspråk och matematik finns också mål som eleverna ska ha uppnått i slutet av det tredje skolåret. Enligt avsnitt 2.7 i läroplanen för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet (Lpo 94) ska läraren allsidigt utvärdera varje elevs kunskapsutveckling utifrån läroplanens och kursplanernas mål. Läraren ska muntligt och skriftligt redovisa detta för eleven och hemmen samt informera rektorn. Detta uppdrag omfattar skolans alla ämnen.

I Noretskolan följer inte lärarna upp elevernas kunskapsutveckling i förhållande till kursplanernas mål i alla ämnen. Regelbundna uppföljningar görs i framförallt svenska, engelska och matematik. Elever, föräldrar och rektor saknar således information om hur eleverna utvecklas i förhållande till de nationella målen i årskurs 5 i samtliga ämnen i grundskolans kursplaner.

4 (17)

Skolinspektionens bedömning är att lärarna på ett mer systematiskt sätt behöver följa upp och synliggöra varje elevs kunskapsresultat i samtliga ämnen.

1.2.2 Lärarna genomför utvecklingssamtal om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.2.3 Lärarna upprättar en individuell utvecklingsplan i samband med utvecklingssamtalen.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Enligt 7 kap. 2 § grundskoleförordningen ställs krav på upprättande av en individuell utvecklingsplan (IUP) för varje elev vid utvecklingssamtalen. Planen ska vara framåtsyftande och skriftligen sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå målen och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen och kursplanerna. Planen ska vidare innehålla omdömen om elevens kunskapsutveckling i varje ämne. Dessa omdömen får vara betygslänkande men de bör anpassas till elevernas ålder och förutsättningar. Det är rektorn som beslutar om den närmare utformningen. Planen får också innehålla annan information om elevens skolgång om rektorn beslutar detta.

I Noretskolan upprättas individuella utvecklingsplaner för varje elev. De utvecklingsplaner som Skolinspektionen har tagit del av fokuserar på matematik, svenska och engelska. Skriftliga omdömen i samtliga ämnen och i samtliga skolår saknas. Kopplingen till nationella målen syns i olika utsträckning. Vidare framgår det inte alltid i planerna vilka insatser som ska göras av skolan för att eleven ska ha framgång i skolarbetet.

Skolinspektionen bedömer att skolan inte upprättar individuella utvecklingsplaner i enlighet med förordningen vilket behöver åtgärdas.

1.3 Bedömning och betygssättning

Bedömningspunkter

1.3.1 Lärarna använder resultaten från de nationella ämnesproven för att bedöma elevers kunskapsutveckling och som stöd för betygssättning.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.3.2 Vid bedömning och betygssättning utgår lärarna från de nationella målen i kursplanerna och från betygskriterierna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

I 7 kap. 8 § grundskoleförordningen anges att när ett betyg sätts efter det att ett ämne eller ämnesblock har avslutats, ska betyget bestämmas med hjälp av de mål som eleverna enligt kursplanerna ska ha uppnått i grundskolan samt de betygskriterier som har fastställts för ämnena och ämnesblocken. Enligt avsnitt 2.7 i Lpo 94 ska läraren utifrån kursplanernas krav allsidigt utvärdera varje elevs kunskapsutveckling. I samma avsnitt framgår också att betyget uttrycker i vad mån den enskilda eleven har uppnått de mål som uttrycks i kursplanen för respektive ämne eller ämnesblock. Som stöd för betygssättningen finns ämnesspecifika kriterier för olika kvalitetssteg. Dessa betygskriterier anges i anslutning till respektive kursplan.

På Noretskolan säger lärarna att man utifrån de nationella målen har arbetat fram lokala tolkningar av de nationella målen för respektive ämne. Vid tillsynsbesöket kunde dock inte lärarna redogöra för vilka mål som gäller samt att eleverna uppger att flera av kunskapsmålen är otydliga och att de är osäkra på vilka kriterier som ligger till grund för betygssättningen. Eleverna säger även att de får betygskriterier för olika arbetsområden men att det inte gäller i alla ämnen.

Skolinspektionen bedömer sammantaget att skolan behöver se över de lokala konkretiseringarna av de nationella kursplanerna så att de bättre stämmer överens med de nationella målen. Även informationen till eleverna om mål och betygskriterier behöver förbättras.

1.3.3 Betyg sätts och utfärdas, skriftliga bedömningar ges och betygskatalog förs enligt grundskoleförordningens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Enligt 7 kap. 9 § grundskoleförordningen ska en skriftlig bedömning ges om en elev inte når upp till kursplanernas mål i slutet av det nionde skolåret. Av bedömningen ska elevens kunskapsutveckling i ämnet eller ämnesblocket framgå. Dessutom kan de stödåtgärder som har vidtagits framgå. Bedömningen ska undertecknas av läraren. Av de skriftliga bedömningar som Skolinspektionen tagit del av framgår inte alltid elevens kunskapsutveckling och de mål som eleven har uppnått. Skolinspektionens bedömning är att skriftliga bedömningar inte upprättas i enlighet med förordningens krav, vilket behöver åtgärdas.

1.4 Genomförande av utbildningen

Bedömningspunkter

1.4.1 Läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot anger inriktningen för skolans utbildning.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
I kapitel 2 i Lpo 94, "Mål och riktlinjer" framgår att mål att sträva mot anger inriktningen på skolans arbete. De anger därmed en önskad kvalitetsutveckling i skolan. Av avsnitt 2.2 framgår bl.a. att skolan ska sträva efter att varje elev lär sig lyssna, diskutera, argumentera och använda sina kunskaper som redskap för att formulera och pröva antaganden och lösa problem, samt reflektera över erfarenheter och kritiskt granska och värdera påståenden och förhållanden. Tillsynen visar att det varierar mellan olika lärare och ämnen i vilken grad eleverna ges möjlighet att arbeta för att nå de olika kunskapsformerna. I diskussioner med lärarna framkommer också att det råder osäkerhet kring betydelsen av mål att sträva mot och att dessa av vissa lärare uppfattas som individuella mål som kommer "efter" uppnåendemålen. Skolinspektionen bedömer att undervisningen i högre grad behöver utgå från

läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot. Betydelsen av målen att sträva mot behöver tydliggöras för lärare och elever.

1.4.2 Eleverna ges möjlighet till inflytande och ansvarstagande över det egna lärandet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Enligt 4 kap. 2 § skollagen ska eleverna ha inflytande över hur deras utbildning utformas. Omfattningen och utformningen av elevernas inflytande ska anpassas efter deras ålder och mognad. Enligt avsnitt 2.3 i Lpo 94 ska läraren se till att elever oavsett kön och kulturell bakgrund får ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer, och undervisningens innehåll samt att detta inflytande ökar med stigande ålder och mognad. Rektorn har, enligt avsnitt 2.8 i läroplanen, ett särskilt ansvar för att skolans arbetsformer utvecklas så att ett aktivt elevinflytande gynnas. För att eleverna, i enlighet med läroplanens intentioner, ska kunna ta ansvar för sin egen utbildning, krävs också att skolan klargör vilka mål utbildningen har. Tillsynen visar att elevernas möjligheter att utöva inflytande över undervisningsprocessen och över sitt eget lärande är lärar- och ämnesberoende. Elevernas kännedom om målen för utbildningen varierar också beroende på vilket ämne det gäller trots att lärarna uppger att de delger eleverna målen. Lärarna planerar i allmänhet det mesta av undervisningen själva och eleverna får för flertalet lärare sällan ha synpunkter på undervisningens innehåll och planering. Skolinspektionen bedömer sammantaget att elevernas möjligheter att utöva inflytande över sin utbildning och sitt eget lärande behöver förbättras.

1.4.3 Eleverna ges kunskap om demokratins principer och utvecklar sin förmåga att arbeta i demokratiska former.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
1 kap. 2 § skollagen anger att verksamheten i skolan skall utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar. I varje klass eller undervisningsgrupp skall eleverna, i enlighet med 3 kap. 6 § grundskoleförordningen, ges tillfälle att tillsammans med läraren behandla frågor som är av gemensamt intresse för eleverna. Alla som arbetar i skolan ska enligt avsnitt 2.3 i Lpo 94 främja elevernas förmåga och vilja till ansvar och inflytande över den

8 (17)

sociala, kulturella och fysiska skolmiljön.

Noretskolan har valt att ge elever inflytande i övergripande skolfrågor samt erfarenheter och kunskaper om demokratiska arbetssätt bland annat genom att ha klassråd och elevråd. Tillsynen visar dock att många av eleverna upplever att de sällan får gehör för sina förslag på förbättringar och att de inte har insikt i varför elev- och klassråd finns på skolan. Frekvensen på klassråden varierar även mellan klasserna, liksom vad som diskuteras på dessa.

Skolinspektionen bedömer att skolans arbete med att ge eleverna kunskap om demokratins principer samt utveckla deras förmåga att arbeta i demokratiska former behöver förbättras.

1.4.4 De som arbetar i skolan samverkar inom och mellan verksamheterna för att göra skolan till en god miljö för elevernas utveckling och lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Enligt avsnitt 2.2 i Lpo 94 ska alla som arbetar i skolan samverka för att göra skolan till en god miljö för utveckling och lärande. Lärarna ska samverka med andra lärare i arbetet för att nå utbildningsmålen.

Även om ett visst samarbete sker framförallt i de lägre årskurserna där exempelvis lärarna i årskurs 5-6 samarbetar i arbetslag och undervisar varandras elever, visar tillsynen att det finns brister i samverkan. Till exempel sker samverkan mellan lärarna på en skolövergripande nivå i syfte att uppnå ett gemensamt synsätt kring betygssättning och systematiska jämförelser inom skolan i mycket begränsad utsträckning. Tillsynen visar att samarbetet mellan de båda arbetslagen i årskurs 7-9, benämnda Nord och Syd i det närmaste är obefintligt. Detta har lett till att innehållet och utformningen av arbetet blir lärarberoende och att alla elever inte ges samma förutsättningar att nå målen.

Skolinspektionen bedömer därför att skolan behöver utveckla arbetet med samverkan inom och mellan verksamheter.

1.4.5 Utbildningen i förskoleklassen stimulerar varje barns utveckling och lärande och ligger till grund till fortsatt skolgång.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.5 Anpassning av verksamheten till elevernas behov

Bedömningspunkter

1.5.1 Skolans undervisning anpassas till varje elevs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.5.2 Särskilt stöd ges till barn och elever som har svårigheter i skolarbetet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Enligt 1 kap. 2 § och 4 kap. 1 § skollagen samt 5 kap 1 § grundskoleförordningen ska hänsyn tas till elever i behov av särskilt stöd och sådant ska också ges till elever som har svårigheter i skolarbetet. Också av avsnitt 2.8 i Lpo 94 framgår att rektorn har ett särskilt ansvar för att undervisning och elevvårdsverksamhet utformas så att eleverna får det särskilda stöd och den hjälp de behöver för att nå målen för utbildningen.

I tillsynen framkommer att särskilt stöd bara erbjuds elever som riskerar att inte nå målen i svenska, engelska och matematik. I övriga ämnen erbjuds inte detta stöd. Vidare ges inte studiehundledning till de elever som rektor trots allt bedömer borde ha det, vilket måste åtgärdas.

Skolinspektionen bedömer att åtgärder behöver vidtas så att alla elever som är i behov av särskilt stöd kan få detta.

1.5.3 Vid behov av särskilda stödåtgärder utarbetas alltid åtgärdsprogram som uppfyller författningarnas krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Enligt 5 kap. 1 § grundskoleförordningen ska rektorn se till att ett åtgärdsprogram upprättas om det framkommer uppgifter om att en elev kan ha behov av särskilda stödåtgärder. Av åtgärdsprogrammet ska framgå vilka elevens behov är, hur behoven ska tillgodoses samt hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Tillsynen visar att i Noretskolan upprättas inte åtgärdsprogram för alla elever i behov av särskilt stöd, detta gäller främst i de särskilda undervisningsgrupper-

na. Åtgärdernas koppling till elevernas identifierade behov är heller inte alltid helt tydliga och det är många gånger oklart hur åtgärderna ska följas upp.

Skolinspektionens bedömning är att arbetet med åtgärdsprogram behöver förbättras i Noretskolan. Innehållet behöver tydligare kopplas till elevernas identifierade behov i förhållande till nationella mål och beskriva de åtgärder som skolan avser vidta samt ange när och hur åtgärderna ska följas upp.

2 Normer och värden

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans arbete för att påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dem komma till uttryck i vardaglig handling samt skolans arbete för att ge eleverna en trygg miljö.

2.1 Normer och värden i studiemiljö och samvaro

Bedömningspunkter

2.1.1 Skolan utgör en trygg miljö som är inriktad på lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Enligt avsnitt 1 i Lpo 94, "Skolans värdegrund och uppdrag, God miljö för utveckling och lärande" ska eleven i skolan möta respekt för sin person och sitt arbete. Skolan ska sträva efter att vara en levande social gemenskap som ger trygghet och vilja och lust att lära.

Av tillsynen i Noretskolan framkommer att det finns elever som känner sig otrygga i skolan och att de upplever att vuxna inte ser dem. Vid intervjuer med rektor, lärare och elever framkommer även att mobbning och kränkningar bland eleverna förekommer.

Skolinspektionen bedömer att skolans arbete med att säkerställa en trygg miljö för alla elever behöver förbättras.

2.1.2 Skolan och lärarna bedriver ett aktivt värdegrundsarbete.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Enligt 14 a kap. 6 § i skollagen ska huvudmannen se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbetet för att motverka krän-

kande behandling av barn och elever.

Tillsynen visar att man bedriver ett värdegrundsarbete i Noretskolan. Till exempel arbetar man med Friends och har både trivselregler och ett mobbningsteam. Dock framkommer det i intervjuer med både elever och rektor att det finns olikheter i hur lärarna arbetar med värdegrundsuppdraget, exempelvis att lärarna reagerar och agerar i olika stor utsträckning vid bråk och kränkningar elever emellan.

Skolinspektionen bedömer sammantaget att Noretskolan behöver förstärka sitt gemensamma värdegrundsarbete så att det genomsyrar hela skolans verksamhet.

2.1.3 Skolan har upprättat en plan mot kränkande behandling i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever upphörde att gälla den 1 januari 2009. Därefter gäller istället 14 a skollagen (1985:1100, ändrad genom 2008:571) och den nya diskrimineringslagen (2008:567). De nya bestämmelserna innebär att skolorna från och med den 1 januari 2009 ska beakta bestämmelserna i två regelverk för att garantera samma materiella skydd mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Det finns inget som hindrar att skolan/verksamheterna för samman de planer som ska upprättas till ett dokument. Skolinspektionens tillsyn avser endast skolans plan mot kränkande behandling. Denna plan ska innehålla en redogörelse för vilka åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan. Enligt 2 § förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med en likabehandlingsplan ska en sådan plan och en plan mot kränkande behandling upprättas, följas upp och ses över under medverkan av barnen eller eleverna vid den verksamhet för vilken verksamhet planen gäller. Utformningen och omfattningen av barnens eller elevernas deltagande ska anpassas efter deras ålder och mognad.

Skolinspektionen har granskat Noretskolans likabehandlingsplan som upprättats enligt den tidigare gällande lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever. Tillsynen visar att planen inte utgår från en aktuell kartläggning. Planen är inte utarbetad i samråd med elever och saknar rutiner för hur elever och personal ska agera när en vuxen kränkt en elev.

Skolinspektionen bedömer att åtgärder behöver vidtas för att årligen upprätta en plan mot kränkande behandling som fullt ut svarar mot gällande plankrav.

3 Ledning och kvalitetsarbete

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område rektors ansvarstagande för skolans målinriktning samt hur skolans kvalitetsarbete fungerar för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen. Tillsynen behandlar också tillgång till utbildning samt resurser i form av personal liksom hur rektorn följer bestämmelserna för skolan.

3.1 Tillgång till likvärdig utbildning

Bedömningspunkter

3.1.1 Varje elev erbjuds det garanterade antalet undervisningstimmar.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
I 4 kap. 3 § skollagen anges att vissa bestämmelser om utbildningens omfattning i grundskolan (timplan) framgår av bilaga 3 till skollagen. I denna bilaga anges utbildningens omfattning i grundskolan för ämnen och ämnesgrupper. I Noretskolan finns förutom de särskilda undervisningsgrupperna även ett par mindre grupper där tillsynen visar att elever inte får undervisning i samtliga ämnen. Till exempel ges i en av grupperna inte undervisning i NO-ämnena. Vidare visar tillsynen att uppföljning och utvärdering kring behovet av dessa grupper inte görs kontinuerligt i skolan. Av 5 kap. 10 § grundskoleförordningen framgår att om en elev inte kan få utbildning som i rimlig grad är anpassad efter elevens situation och förutsättningar, får styrelsen efter att ha hört elevvårdskonferensen besluta om anpassad studiegång för eleven. Därvid får avvikelse göras från timplanen. Styrelsen ansvarar för att en elev med anpassad studiegång får en utbildning som så långt det är möjligt är likvärdig med övrig utbildning inom skolan. Tillsynen visar att det är oklart om alla elever med anpassad studiegång verkligen ges en utbildning som så långt som möjligt motsvarar utbildningen i övrigt. Skolinspektionen bedömer att det är angeläget att skolan garanterar en så likvärdig utbildning som möjligt för dessa elever.

3.1.2 Skolan erbjuder eleverna språkval, elevens val samt modersmålsundervisning i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.1.3 Skolan anordnar undervisning i svenska som andraspråk i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Undervisning i svenska som andraspråk ska enligt 2 kap. 15 § grundskoleförordningen anordnas för de elever som behöver det. Beslut om sådan undervisning ska fattas av rektorn. I Noretskolan finns enligt rektor elever som har rätt till undervisning i svenska som andraspråk men som inte får det. Skolinspektionen bedömer att undervisning i svenska som andraspråk behöver anordnas för de elever som behöver det.

3.1.4 Skolan erbjuder eleverna studie- och yrkesorientering.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.1.5 Utbildningen är avgiftsfri för alla elever med undantag av enstaka inslag som kan föranleda en obetydlig kostnad för eleverna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Enligt 2b kap. 5 § och 4 kap. 4 § skollagen ska utbildningen vara avgiftsfri. I verksamheten får förekomma enstaka inslag som kan föranleda en obetydlig kostnad för eleverna. I tillsynen framkommer att skolan årligen arrangerar en friluftsdag med skidåkning som ett valfritt alternativ och för detta får eleverna betala 100 – 300 kronor för liftkort. Enligt Skolinspektionen kan inte 100–300 kronor anses vara en obetydlig kostnad i skollagens mening, trots att det ges som ett frivilligt alternativ för eleverna. Detta behöver åtgärdas.

3.2 Personalens utbildning

Bedömningspunkter

3.2.1 Skolans pedagogiska personal har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.2.2 Rektorn har genom utbildning och erfarenhet förvärvat pedagogisk insikt.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.3 Rektors ansvar

Bedömningspunkter

3.3.1 Rektorn håller sig förtrogen med det dagliga arbetet och tar som pedagogisk ledare det övergripande ansvaret för att verksamheten inriktas på att nå de nationella målen.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Enligt 2 kap 2 § skollagen ska rektorn hålla sig förtrogen med den dagliga verksamheten i skolan och enligt Lpo 94, avsnitt 2.8, ska rektorn som pedagogisk ledare för skolan och som chef för lärarna och övrig personal i skolan ha det övergripande ansvaret för att verksamheten som helhet inriktas på att nå de riksgiltiga målen.

Tillsynen visar att rektorn är förtrogen med verksamheten. Trots att rektorn är väl insatt i vad det innebär att ta ett pedagogiskt ledarskap såsom att följa upp och pröva undervisningsmål och att förstå vikten av att säkerställa att eleverna får en likvärdig utbildning samt att verksamheten inriktas mot nationella mål, visar tillsynen att rektorn behöver samla hela personalen i arbetet med att gemensamt uppnå resultat i praktiken. Tillsynen visar t.ex. att elevernas möjligheter till inflytande över undervisningen är begränsade och att det finns brister gällande rektors beslutsfattande. Det saknas dessutom samverkan på ett övergripande plan. Samverkan krävs för att utbildningen ska bli mer likvärdig och eleverna ges samma förutsättningar att nå målen för utbildningen (se avsnitt 1.4.4).

Sammanfattningsvis innebär detta att Skolinspektionen bedömer att rektorns

pedagogiska ledning behöver stärkas.

3.3.2 Rektorn fattar beslut enligt bestämmelserna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Enligt 5 kap. 5 § grundskoleförordningen ska beslut om elevs placering i särskild undervisningsgrupp fattas av styrelsen för utbildningen (alt rektorn om detta är delegerat) efter samråd med eleven och elevens vårdnadshavare. Beslutet ska enligt 8 kap. 1 § innehålla en fullföljdshänvisning med information om att det får överklagas till Skolväsendets överklagandenämnd.

I tillsynen framkommer att rektor har fattat beslut om placering i särskild undervisningsgrupp men att fullföljdshänvisning saknas, vilket Skolinspektionen bedömer behöver åtgärdas.

Enligt 5 kap. 10 § grundskoleförordningen får beslut om anpassad studiegång för en elev fattas av styrelsen för utbildning (alt rektorn om detta är delegerat) efter att ha hört elevvårdskonferensen.

I tillsynen framkommer att det i av rektor fattade beslut om anpassad studiegång inte framgår på vilket sätt och i vilken omfattning elevens studiegång är anpassad. Skolinspektionen bedömer att detta behöver åtgärdas.

Enligt rektorn återrapporteras inte alla delegationsbeslut till styrelsen för utbildningen, vilket Skolinspektionen bedömer behöver åtgärdas.

3.3.3 Lagen om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg iakttas.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.4 Kvalitetsarbete**Bedömningspunkter****3.4.1 Skolan bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete, det vill säga planerar, följer upp och utvärderar sin verksamhet samt tar tillvara resultaten och omsätter dessa i åtgärder för att förbättra måluppfyllelsen.**

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Enligt skollagen och läroplanen har rektorn ett ansvar för att eleverna når målen för utbildningen. Detta medför en skyldighet att kontinuerligt följa upp och utvärdera elevernas kunskapsresultat så att undervisningsmål och metoder ständigt kan prövas och utvecklas i förhållande till styrdokumentens krav. I tillsynen framkommer att det på övergripande skolnivå saknas utvärdering av elevernas kunskapsresultat, till exempel vad gäller skillnader i resultat i olika ämnen och mellan pojkar och flickor. Det saknas även på övergripande skolnivå uppföljning och utvärdering av elevernas kunskapsresultat i årskurs 5 i samtliga ämnen. Vidare framkommer att det saknas en systematisk bedömning av i vilken mån de nationella målen har förverkligats och vilka åtgärder skolan avser att vidta för ökad måluppfyllelse Skolinspektionen bedömer sammantaget att skolan behöver förbättra sitt kvalitetsarbete och vidta åtgärder för att följa upp elevernas kunskapsresultat i förhållande till målen i årskurs 5. Det är rektors ansvar att så sker.

3.4.2 Kvalitetsarbetet dokumenteras i en kvalitetsredovisning som uppfyller förordningens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Enligt 1 § förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. ska varje skola, förskola och fritidshem årligen upprätta en skriftlig kvalitetsredovisning. Enligt 3 § samma förordning ska kvalitetsredovisningarna innehålla en bedömning av i vilken utsträckning de nationella målen för utbildningen har förverkligats och en redogörelse för vilka åtgärder kommunen respektive skolan förskola eller fritidshemmet avser att vidta för ökad måluppfyllelse. Enligt 3 a § samma förordning ska uppföljning och utvärdering av likabehandlingsplaner och planerna mot kränkande behandling redovisas. Stöd för hur kvalitetsredovisningar kan upprättas finns i Skolverkets Allmänna råd och kommentarer för kvalitetsredovisning. Skolinspektionen har tagit del av Noretskolans kvalitetsredovisning för läsåret 2007-2008 och som följer en av Mora kommun utarbetad mall. Kvalitetsredovisningen utgör i allt väsentligt en beskrivning av insatser som gjorts under året medan bedömningar av resultat i förhållande till nationella mål är mer knapphändiga. Till exempel saknas redovisning av elevernas kunskapsresultat i förhållande till målen att uppnå i årskurs 5 i samtliga ämnen. Det saknas även en uppföljning och utvärdering på ämnesnivå i de högre årskurserna, vilket ska finnas även om en redovisning av meritvärde, behörighet till nationellt program till gymnasieskolan och andel elever som når målen i alla ämnen finns med. De förbättringsåtgärder som finns angivna är inte heller tydligt kopplade till de

bedömningar av måluppfyllelse som gjorts. Det saknas likaså en redovisning av skolans uppföljning och utvärdering av planen mot kränkande behandling och likabehandlingsplanen.

Skolinspektionen bedömer därmed att skolan behöver vidta åtgärder för att utveckla kvalitetsredovisningen så att den tillfullo uppfyller de krav som förordningen ställer.

2009-05-12 Stockholm

Anki Näckstam

Sigbritt Gålnander